

1988-01-01

ศรัทธาชัย เฮอร์มัน

อังกา โอดระกุล

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jletters>

Part of the [Arts and Humanities Commons](#)

Recommended Citation

โอดระกุล, อังกา (1988) "ศรัทธาชัย เฮอร์มัน," *Journal of Letters*: Vol. 20: Iss. 1, Article 4.

DOI: 10.58837/CHULA.JLETTERS.20.1.4

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jletters/vol20/iss1/4>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Letters by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ศรีธนญชัยเยอรมัน

อำภา โอตระกูล*

ในวรรณคดีมุขปาฐะของเยอรมัน นิทานพื้นบ้านประเภท Schwank หรือนิทานมุขตลกนั้นมอยู่ด้วยกันหลายชุด แต่ชุดที่น่าสนใจที่สุดสำหรับคนไทยที่จะขอนำมาเล่าในทันทีคือชุดที่เกี่ยวกับตัวเอกที่ชื่อ ทิล ออยเลนชะเป็เกล (Till Eulenspiegel) ความน่าสนใจเกี่ยวกับเรื่องของทิล ออยเลนชะเป็เกล อยู่ที่ความกล้ายกลิ้งกันของตัวทิลกับศรีธนญชัยของไทย จากเรื่องราวที่เล่ากันมาแต่สมัยโบราณ แสดงให้เห็นว่าทิลมีบุคลิกและพฤติกรรมที่เหมือนศรีธนญชัยมากจนเรียกได้ว่า ทิล ออยเลนชะเป็เกลคือ ศรีธนญชัยของเยอรมัน

* อำภา โอตระกูล

อ.บ. (เกียรตินิยม) จุฬาฯ

Dr. Phil. Marburg an der Lahn (Phillips)

รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาภาษาตะวันตก

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทิลเป็นคนเจ้าปัญญา มีไหวพริบฉลาดเฉียบแหลม มีนิสัยชอบล้อเลียน หลอกหรือ
แก้งผู้อื่นเช่นศรีธรรณชัชย์ เรื่องราวของทิลเป็นที่รู้จักอยู่ในประเทศเยอรมันมานานกว่า ๕๐๐ ปี
แล้ว เล่ากันว่า ทิลเป็นลูกชวานา มีชีวิตอยู่ในต้นศตวรรษที่ ๑๔ เกิดที่เมืองคไนยลิ่งเงิน
(Kneitlingen) ทางเหนือของประเทศเยอรมันใกล้ ๆ กับเมืองบราวน์ชเวไกค (Braunschweig) ที่
ทราบแน่คือทิลตายเมื่อปี ค.ศ. ๑๓๕๐ ที่เมืองม็อลิน (Mölin) ซึ่งเป็นเมืองเล็ก ๆ อยู่ห่างจาก
เมืองฮัมบวร์กไปทางตะวันออกประมาณ ๕๐ กิโลเมตร

เรื่องราวความตลกคะนองและความเจ้าปัญญาของทิลเป็นที่รู้จักเลื่องลือกันไปไกลใน
สมัยนั้นทั้งในประเทศเยอรมันและประเทศใกล้เคียง เพราะทิลเดินทางท่องเที่ยวหางานทำไปเรื่อย ๆ
จึงปรากฏว่าไม่มีเรื่องไว้กับผู้คนในเมืองต่าง ๆ หลายแห่งหลายเมือง เรื่องมุขตลกต่าง ๆ ของทิล
ได้มีการเล่าต่อ ๆ รับสืบทอดกันมาอยู่นานกว่า ๑๕๐ ปี จึงได้มีการรวบรวมเขียนเป็นลายลักษณ์
อักษร หนังสือรวบรวมเล่าเรื่องเกี่ยวกับทิลเล่มแรกพิมพ์ที่เมือง Strassburg เมื่อปี ค.ศ. ๑๕๑๐
ได้รวบรวมเรื่องเล่าเกี่ยวกับความเจ้าปัญญาของทิลไว้ทั้งหมดกว่า ๘๐ เรื่อง มีภาพประกอบด้วย
เกือบทุกเรื่อง ปรากฏว่าเป็นหนังสือที่แพร่หลาย มีคนนิยมอ่านทั้งเด็กและผู้ใหญ่มากจนถึงปัจจุบัน
นี้ในหนังสืออ่านสำหรับเด็กนักเรียนอายุระหว่าง ๑๑-๑๓ ปี ก็จะมีเรื่องมุขตลกของทิล ออชเลน
ชะบีเกล รวมให้อ่านเช่นกัน หนังสือเรื่องราวของทิล ออชเลนชะบีเกลมีแปลออกเป็นภาษาต่าง-
ประเทศหลายภาษา และมีเล่ากันอยู่หลายสำนวน

ในที่นี้จะขอยกเรื่องมุขตลกของทิลมาเล่าไว้เป็นตัวอย่าง ๔ เรื่องดังนี้

เรื่องที่ ๑

มีเรื่องเล่าว่า ทิล ออชเลนชะบีเกล เป็นคนมีชื่อเสียงมาก ไปที่ไหนก็มีคนรู้จัก ครั้ง
หนึ่งที่เขาเมืองแม็กเดอบวร์ก (Magdeburg) ชาวเมืองได้ขอร้องให้ทิลเล่นตลกให้ดู ทิลรู้สึกโกรธมาก
ที่คนมักมองเขาเป็นตลก เพราะที่จริงเขาไม่ใช่ตลก ทิลจึงคิดจะแกล้งตลกชาวเมือง เขาจึง
พูดว่า “จะให้แสดงหรือ เอาซี เราจะบินให้ดู จะบินจากหลังคาศาลาเทศบาลเมืองลงมาข้างล่าง
ไปคอยคุกันซี”

ปรากฏว่าชาวเมืองต่างพากันไปชุมนุมที่ลานกลางเมืองหน้าศาลาเทศบาลกันเต็มแน่น
ทุกคนต่างแหงนหน้าจับจ้องไปที่บนหลังคาอย่างตื่นเต้น ทิลซึ่งยืนอยู่บนหลังคาจัดแจงกางแขน

ทั้งสองข้าง ออกขยับขึ้นขยับลงเหมือนนกกระพือปีกอยู่สักครู่ แล้วก็หยุดนิ่งคนดูข้างล่างต่างกลืนหายใจอย่างตื่นเต้นทั่วทั้งบริเวณเงียบกริบ ทันใด ทิล ออยเลนชะบีเกลก็ระเบิดเสียงหัวเราะดังลั่นพลางตะโกนลงมาว่า “เราคิดว่าเราจะสติไม่ตีคนเดียวเสียอีก แต่คูชิ เมืองทั้งเมืองมีแต่คนสติไม่ตีเต็มไปหมด ถ้าพวกท่านจะบอกเราว่าท่านบินได้ เราก็คงไม่เชื่อ แต่ท่านทั้งหมดกลับมาซื้อคำพูดของคนสติไม่ตีคนเดียวที่ว่า “เราบินได้” พุทโธ่ เรามีปีกเสียเมื่อไรละ เมื่อไม่มีปีกก็บินไม่ได้ เป็นเรื่องธรรมดาที่เด็ก ๆ ก็รู้”

ชาวเมืองเมื่อได้ยินเช่นนั้นก็ทำหน้าเบ้ หลายคนโกรธ ร้องคำทิล แต่อีกหลายคนก็หัวเราะพูดว่า “ถูกของเขา ทิลมันพูดความจริง”

เรื่องที่ ๒

ครั้งหนึ่งที่เมืองซัมบวร์ก ทิลได้ไปเดินเที่ยวเล่นอยู่ที่ตลาดนัดขายม้า เทียวเดินดูอะไรต่ออะไรอยู่ท่ามกลางชาวไร่ชาวนาที่มาชุมนุมกันอยู่ ณ ที่นั้น ขณะนั้นมีช่างตัดผมคนหนึ่งสังเกตเห็นทิลจึงตรงมาถามว่า เขาเป็นลูกมือช่างไสไหม เป็นลูกมือช่างอะไร ทิลตอบว่า “พูดตรง ๆ เป็นลูกมือช่างตัดผม” ช่างตัดผมได้ยินเช่นนั้นก็ดีใจ เพราะกำลังขาดคนช่วย จึงบอกรับทิลเป็นลูกจ้าง พร้อมกับพูดว่า “ฉันอยู่ที่ตรงตลาดนี้เอง โน่นไง บ้านที่มีหน้าต่างใหญ่ ๆ นั้นแหละเข้าไปเถิด ประเดี๋ยวฉันจะตามไป” ทิลออยเลนชะบีเกล รับคำแล้วก็เดินตรงไปยังบ้านหลังนั้นจัดแจงกระโดดข้ามหน้าต่างใหญ่ด้านหน้าทีติดถนนนั้นเข้าไปในบ้าน เข้าไปโผล่ในห้องส่วนตัวของเจ้าของบ้าน ภรรยาช่างตัดผมกำลังนั่งปั่นด้ายอยู่ในห้องผวาตกใจเมื่อเห็นคนกระโดดเข้ามาทางหน้าต่าง นางร้องถามว่า “ผีซาดานตนใดพาให้เจ้าเข้ามาทางนี้ จะเดินเข้ามาทางประตูให้ถูกต้องหน่อยไม่ได้หรือ” ทิลตอบว่า “คุณนายครับกรุณาอย่าโกรธผมเลย สามีของคุณนายผู้ซึ่งได้รับผมไว้เป็นลูกจ้างเป็นคนสั่งให้ผมเข้ามาทางนี้เองครับ” ภรรยาช่างตัดผมจึงพูดต่อว่า “คนใช้อะไรกันยังไม่ทันไรเลยเริ่มบ่คความผิดให้นายแล้ว”

ทิลตอบว่า “คนใช้ที่ดีก็ต้องทำตามคำสั่งของนายอย่างเคร่งครัดไม่ใช่หรือครับ” ขณะนั้นช่างตัดผมเดินกลับมาถึงบ้านพอดี ช่างตัดผมก็พูดว่า “เจ้าหนุ่ม ประตุนี่ทำไมไม่เข้าทำไมจึงบุกเข้ามาทางหน้าต่างอย่างนี้?” ทิลตอบว่า “อ้าว ก็นายบอกว่าเข้าไปซิหน้าต่างที่เห็นโน่นผมก็ทำตามนะซิครับ”

ช่างตัดผมได้ยื่นเชนนั่นก็พูดไม่ออก เนื่องจากกำลังต้องการผู้ช่วย จึงนิ่งเสีย นึกในใจว่า เมื่อมีคนช่วย งานก็คงเดินดีขึ้น คงจะสามารถหาเงินมาชดใช้ค่าเสียหายได้ ดังนั้นช่างตัดผมจึงสั่งให้ทิลเอาตะไกรไปลับ ช่างตัดผมสั่งว่า “เอ้า เอาตะไกรไปลับให้คม ระวังนะทางด้านสันด้านตัดอะไรก็ทำให้มันตี ๆ หน่อย” ทิลรับคำสั่งแล้วก็เอาตะไกรไปลับ ปรากฏว่าทิลนั่งลับตะไกรทั้งทางด้านตัดและด้านสันเสียจนคมกริบทั้ง ๒ หน้าแล้วก็เอาไปให้ช่างตัดผมผู้เป็นนาย พอช่างตัดผมเห็นตะไกรก็โกรธหน้าแดง พูดว่า “แบบนี้จะใช้ได้อย่างกัน ของเสียหมดเลย” ทิลตอบว่า “ก็นายสั่งอย่างนั้นผมก็ทำตามสั่ง จะเอาอย่างไรอีก” ช่างตัดผมโกรธจนตัวสั่น ลูกชิ้นไล่ทิล “ไป ไป ไปให้พ้นบ้านฉันไปตามทางของแก มาอย่างไรก็ไปอย่างนั้น ไปให้พ้น” ทิลก็ตอบว่า “ไปก็ได้ไม่เห็นจะอยากอยู่” พูดแล้วก็กระแทกบานหน้าต่างกระจกแตกกระจายกระโดดออกไปทางหน้าต่างอย่างว่องไว ช่างตัดผมวิ่งตามออกไปจะเอาเรื่อง แต่ทิลวิ่งเร็วกว่า ทิลวิ่งไปทางท่าเรือที่กำลังจะแล่นออกจากท่า ออกจากเมืองซัมบอร์กไป

เรื่องที่ ๓

ครั้งหนึ่งที่เมืองโคโลญ ทิลเข้าไปพักในที่พักคนเดินทางเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง พอใกล้จะถึงเวลาอาหารกลางวันตอนเที่ยง ทิลก็มานั่งรอรับประทานอาหารที่โต๊ะอาหาร ทิลนั่งรออยู่นานแต่อาหารก็ยังไม่เสร็จ รู้สึกหิวมากนั่งกระสับกระส่ายหน้าตาบอกว่าอารมณ์เสีย เจ้าของร้านสังเกตเห็นจึงพูดว่า

“ท่านผู้ใดไม่ต้องการจะคอยจนกว่าอาหารจริง ๆ จะสุก ก็เชิญรับประทานอะไรอย่างอื่นไปก่อนได้”

ทิลจึงลุกไปในครัว ไปหยิบขนมปังกิน แล้วก็นั่งอยู่ข้างเตาไฟในครัวนั้น พอถึงเวลาเที่ยงตรง อาหารก็ถูกยกออกมาตั้งที่โต๊ะ บรรดาแขกที่มาพักต่างก็เข้ามานั่งโต๊ะเพื่อรับประทานอาหารพร้อมกัน ยกเว้นทิลคนเดียวที่ยังนั่งอยู่ในครัว เจ้าของร้านจึงร้องถามว่า

“ท่านจะไม่ไปนั่งที่โต๊ะรับประทานอาหารหรือ?”

ทิลตอบว่า “ไม่ละ ไม่กินไม่แก่นแล้วได้กลิ่นเนื้อทอดเสียจนอิมแล้ว” เจ้าของร้านจึงนิ่งไป เมื่อแขกที่มาพักรับประทานอาหารพร้อมกันเสร็จแล้วก็จ่ายเงิน แล้วก็ทยอยกันออกไป เหลือแต่ทิลยังคงนั่งอยู่ข้างเตาไฟ เจ้าของร้านจึงถือจานเก็บเงินมาที่เขา เพื่อขอเก็บเงินค่าอาหาร

๒ เหรียญตามระเบียบ แต่ทิลพูดว่า “อะไรกัน เจ้ามีแกใจจะมาเก็บเงินคนที่ไม่ได้กินอาหารของ เจ้าด้วยหรือ?”

เจ้าของร้านไม่พอใจ จึงตอบประชดว่า ถึงทิลจะไม่ได้กินอาหารที่ทำให้แต่ทิลก็มานั่ง คมกลืนอาหารจนอิม ทิลนั่งอยู่ในครวักับอาหารก็มีค่าเหมือนกับนั่งอยู่ที่โต๊ะอาหาร เพราะฉะนั้น เขาต้องขอคิดเงินเหมือนคนอื่น ๆ ทิลได้ยินเช่นนั้นก็ควักเหรียญเงินออกมาจากกระเป๋าสองเหรียญ โยนไปบนโต๊ะ แล้วถามว่า “ได้ยินเสียงเหรียญเงินนี้ไหม?” เจ้าของร้านอาหารก็ตอบว่า “ได้ยิน” ทิลก็เอาเหรียญเก็บใส่กระเป๋าอย่างเดิม

แล้วพูดว่า “เฮอะ เมื่อได้ยินเสียงเหรียญก็ดีแล้ว เป็นอันหมดกัน เราขอจ่ายค่ากลืนอาหารด้วยเสียงเหรียญเงินของเรา” พูดแล้วทิลก็ออกจากร้านไป ปล่อยให้เจ้าของร้านนั่งโมโห อยู่คนเดียว

เรื่องที่ ๔

อีกเรื่องหนึ่งเล่าว่า ทิล ออxygenเล่นกระบี่เกล ชอบหัดเดินไต่เชือก ครั้งหนึ่งขณะที่ทิลกำลัง เดินไต่อยู่บนเชือกที่ผูกซึ่งข้ามคลองอยู่นั้น ได้มีหญิงคนหนึ่งแกลังเอาไม้ตักเชือกที่ซึ่งอยู่ขาดจาก กันทำให้ทิลตกลงไปในน้ำ คนแถวนั้นเห็นก็หัวเราะเยาะเป็นที่สนุกขบขันทิลโกรธมาก วันรุ่งขึ้น ทิลเอาเชือกมาซึ่งข้ามคลองอีกแล้วก็ร้องประกาศว่า “ท่านทั้งหลาย เราจะแสดงอะไรให้ดู แต่ สำหรับการแสดงนี้ เราจำเป็นต้องใช้รองเท้าข้างหนึ่งของพวกท่าน ขอขยืมรองเท้าข้างซ้ายของ ทุกคนหน่อยเถอะ”

ชาวบ้านที่มามุงดูอยู่ต่างก็ถอดรองเท้าให้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เมื่อได้รองเท้าแล้ว ทิลก็ จัดแจงเอาเชือกมาผูกรองเท้าทั้งหมดเข้าด้วยกัน เสร็จแล้วก็ถือพวงรองเท้าไต่ไปบนเชือก ทุกคน ต่างมองดูอย่างตื่นเต้น ต่างหวังว่าทิล จะแสดงอะไรที่สนุก ๆ ให้ดู แต่ทิลกลับชูพวงรองเท้าขึ้น แล้วพูดว่า “ระวัง ทุกคนจงหารองเท้าของตัวเอง” ว่าแล้วก็ตัดเชือกที่ผูกร้อยรองเท้าให้ขาดจากกัน ปล่อยให้รองเท้าทั้งหมดตกลงมากระจายอยู่บนพื้น ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ต่างกระโจนเข้าหารองเท้า ของตัว เกิดการชุลมุนวุ่นวาย บางคนหยิบผิด บางคนหาไม่เจอ บางคนไปเหยียบมือ เหยียบเท้า คนอื่น เกิดการโต้เถียงทะเลาะกัน ตีกันยุ่งไปหมด ฝ่ายทิล ออxygenเล่นกระบี่เกลก็เดินหัวเราะกลับ บ้านไปอย่างพอกพอใจ

ทิล ออยเลนชะบีเกล จัดเป็นตัวละครอมตะในวรรณคดีพื้นบ้านของเยอรมัน มีอิทธิพล
ให้ความคิดแก่นักประพันธ์หลายคนนำไปสร้างตัวละครในนวนิยายของตน ในภาษาเยอรมันคำ
“ทิล ออยเลนชะบีเกล” กลายเป็นคำคุณศัพท์ที่ใช้กันอยู่ในภาษา มีความหมายถึงคนเจ้าปัญญา
ที่ชอบแกล้งผู้อื่นด้วยวิธีการที่ตลกคระนอง เช่นเดียวกับในภาษาไทยที่ว่า “เหมือนศรีธนญชัย”
หรือ “แบบศรีธนญชัย”

ถ้าพิจารณาพฤติกรรมของ ทิล ออยเลนชะบีเกล ตามเรื่องที่เล่ากัน จะเห็นว่าพฤติกรรม
ของทิลบ่อยครั้งมีลักษณะค่อนข้างหยาบ โหดร้ายและไม่ใคร่ซื่อนัก แต่ผู้ฟังหรือผู้อ่านส่วนใหญ่
ก็ชอบ ไม่ถือสา ให้อภัย ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า เพราะทิลเป็นลูกชานาซึ่งเป็นชนชั้นที่ต่ำ
ที่สุดในสังคมสมัยนั้น การที่ทิลเป็นคนฉลาด คล่องแคล่ว มีสติปัญญาเฉียบแหลมสามารถแกล้ง
คนที่มีอำนาจเหนือตนได้ เช่น นายจ้างของตน หรือแกล้งสั่งสอนคนมีความรู้อย่างหมอ หรือ
พระสงฆ์ หรือแม้แต่เจ้าผู้ครองนครให้ได้รับบทเรียนเจ็บ ๆ จึงเท่ากับเป็นการแก้เผ็ดคนชั้นสูงที่มี
ความรู้มากกว่า ร่ำรวยเงินทองมากกว่าแทนชาวบ้านตัวเล็ก ๆ ทั้งหมด ชาวบ้านผู้ที่ได้อ่านได้ฟัง
เรื่องของทิลจึงชอบออกชอบใจ เพราะบทบาทของทิลแสดงให้เห็นว่าผู้น้อยก็อาจต่อสู้กับผู้ที่มีอำนาจ
เหนือกว่าได้เหมือนกัน ชาวบ้านผู้ไม่มีความสามารถจะทำเช่นเดียวกันได้จึงรู้สึกพอใจ สะใจ ทั้งนี้
เพราะบุคคลที่ถูกกลั่นแกล้ง เสียชื่อเสียง ล้อเลียนล้วนเป็นผู้ที่มีฐานะอันทรศกดิ์สูงกว่าในสังคมดังที่กล่าว
มาแล้ว

กลวิธีการหลอก แกล้งผู้หนึ่งของทิลมีลักษณะยึดความจริง ไม่หลีกเลียงความจริง ใช้
ปฏิภาณทางภาษา เล่นล้น เล่นคำ ตีความคำพูดไปตามคำโดยตรงทุกคำอย่างที่เราเรียกว่าเถรตรง

เนื่องจาก ทิล ออยเลนชะบีเกล เป็นตัวสำคัญในวรรณกรรมพื้นบ้านดังกล่าวแล้ว
เมืองหลายเมืองในประเทศเยอรมันที่มีความสัมพันธ์อยู่กับประวัติของทิล เช่นเมืองที่ทิลเกิด หรือ
เมืองที่ทิลตายจึงต่างมีอนุสาวรีย์ของทิลเป็นสัญลักษณ์ประจำเมืองดังเช่นที่เมืองมิลน์ ก็มีรูปปั้น
ของทิลอยู่แห่งหนึ่งแสดงทิลอยู่ในท่านั่งยกขาขวาพาดขาซ้ายมือทั้งสองจับอยู่เหนือเข่า ชูนิ้วหัว
แม่มือขวาขึ้น บรรดานักทัศนาศร ที่มาเที่ยวชมรูปปั้นนี้ จะต้องจับนิ้วหัวแม่มือนี้ทุกคน เพราะ
เชื่อว่าชะโชคได้กลับมาเที่ยวอีก เช่นเดียวกับความเชื่อของคนไทยที่ว่า ถ้าได้จับลูกหินกลม ๆ
หรือลูกโลกในปากสิงโตหินตัวผู้ที่ตั้งประดับอยู่ตามเชิงบันไดหน้าประตูในวัดวาอารามต่าง ๆ แล้ว
จะโชคดีได้กลับมาเที่ยว ณ สถานที่นั้น ๆ อีก นอกจากนี้ยังมีรูปปั้นแสดงตัวทิลอีกแห่งหนึ่ง เป็น
รูปผู้ชายยืนยิ้มอย่างผู้รู้ มือข้างหนึ่งถือกระจก อีกข้างหนึ่งมีนกชุกเกาะอยู่ข้างหู เพราะชื่อของทิลเป็น
คำผสมของคำ Eule ซึ่งแปลว่า นกชุก กับคำ Spiegel ซึ่งแปลว่า กระจก ด้วยเหตุนี้ นกชุกและ
กระจกจึงเป็นสัญลักษณ์ของทิล ออยเลนชะบีเกล สิ่งที่นำเสนออีกประการหนึ่ง คือที่เมืองเกิด
และเมืองตายของทิลนอกจากจะมีพิพิธภัณฑสถานเกี่ยวกับทิลแล้ว ยังมีการแสดงละครกลางแจ้งเรื่องทิล
ออยเลนชะบีเกลทุกปีที่ลานใจกลางเมือง ถือเป็นการทำนุบำรุงงานวรรณกรรมพื้นบ้านอย่างหนึ่ง
ผู้แสดงล้วนเป็นชาวบ้านสมัครเล่น มีการแต่งตัวให้ดูสมจริงแบบโบราณ ผู้แสดงตัวทิลจะแต่งตัว
แบบตัวตลกของฝรั่ง ใส่หมวกมีขนสองสี ใส่รองเท้าหนังปลายแหลมงอนขึ้น ซึลา เป็นที่
ชอบใจของเด็ก ๆ การเล่นละครเรื่องทิล ออยเลนชะบีเกล นี้ถือเป็นงานประเพณี ประจำเมือง
ทำให้เมืองเล็ก ๆ ทั้งสองแห่งน่าสนใจขึ้น สามารถดึงดูดผู้คนจากเมืองใกล้และไกลให้มาเที่ยวชม
ได้ปีละมาก ๆ

ดังที่กล่าวมาแล้ว ทิล ออยเลนชะบีเกล มีบทบาทอยู่ในวรรณกรรมพื้นบ้านของเยอรมัน
เช่นเดียวกับศรีธนญชัยของไทย เรื่องเล่าต่าง ๆ เกี่ยวกับทิลก็คล้ายคลึงกับเรื่องของศรีธนญชัย
ทั้งทางด้านโครงสร้างของเรื่อง พฤติกรรมของตัวเอก และมุขตลกนับเป็นจุดที่น่าสนใจอย่างยิ่ง
หากจะมีการศึกษาเปรียบเทียบ บุคคลทั้งสองและเรื่องเล่าที่มีรวบรวมอยู่ให้ลึกซึ้งต่อไปก็คงจะเป็น
ประโยชน์ต่อวงการศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้านและวรรณคดีเปรียบเทียบได้อีกไม่น้อย

บรรณานุกรม

Jahn, B. : Till Eulenspiegel. Der größte Schalk aller Zeiten, Eine lustige Versfolge.

A. Hahn's Verlag, Hamburg, 1955.

Richter, H. : Eulenspiegel in Schilda. Gauverlag, Bayreuth, 1943.

Sichtermann, S. : Die Wandlungen des Till Eulenspiegel Böhlan Verlag, Köln, 1982.

Wilpert, G. Von. : Lexikon der Weltliteratur, Bd. I, Stuttgart : Kröner, 2 Aufl, 1975.

